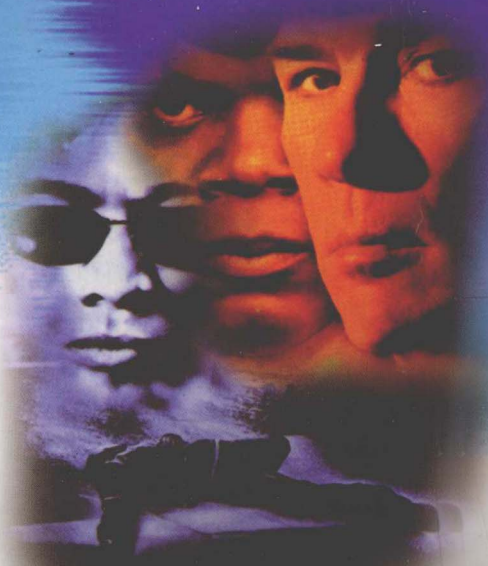
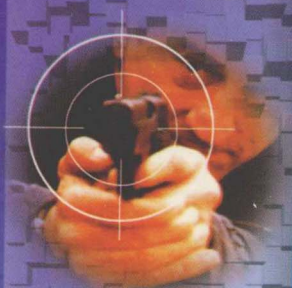

سادات زۇڭتۇڭ قىسىمى ئۈچۈن كۈتۈلۈپ

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

سادات زوگتۈك قىستىك ئۈچۈنغان كۈندۈز

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

领袖被杀之日:维吾尔文/(埃)马合福兹,(印度)塔巴里亚尔著;艾孜提艾里等译。—乌鲁木齐:新疆人民出版社,2000.4

(外国中篇小说丛书.第30辑)

ISBN7—228—05761—9

I. 领… II. ①马… ②塔… ③艾… III. 中篇小说—作品集—世界—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I14
中国版本图书馆CIP数据核字(2000)第29658号

责任编辑:艾合买提·伊敏

封面设计:阿克拜尔·萨里

责任校对:再米拉·赛那瓦尔

新疆人民出版社编辑出版

(乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码830001)

新疆新华书店发行

新疆人民出版社微机室排版

新疆司法印刷厂印刷

787×1092毫米 32开本 8.375印张 2插页

2000年7月第1版 2000年7月第1次印刷

印数:1—3,060

ISBN7—228—05761—9/I·2116 定价:11.80元

مەسئۇل مۇھەررىرى : ئەخمەت ئىمىن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : ئەكبەر سالىھ
مەسئۇل كوررېكتورى : زەمىرە ، سەنەۋەر

سادات زۇڭتۇڭ قەستكە ئۇچرىغان كۈنلەردە
(چەت ئەل پوۋېستلىرىدىن — 30)

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تۈزدى ۋە نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 No)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى كومپيۇتېر بۆلۈمىدە تىزىلدى
شىنجاڭ ئەدلىيە باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 787×1092 مىللىمېتىر 32/1
باسما تاۋىقى : 8.375 قىستۇرما ۋارىقى : 2
2000 - يىل 7 - ئاي 1 - نەشرى
2000 - يىل 7 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تراژى : 3,060 — 1
ISBN7—228—05761—9/I • 2116
باھاسى : 11.80 يۈەن

قىسقىچە مەزمۇنى

بۇ كىتابچىغا ئىككى پوۋېست كىرگۈزۈلگەن .
نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىنىڭ ساھىبى نەجىب مەھبۇز
(1911 —) نىڭ « سادات زۇڭتۇڭ قەستكە ئۇچرىغان كۈنلەردە »
(ئەسلى نامى : « داھىي قەستكە ئۇچرىغان كۈنلەردە ») ناملىق
ئەسىرىدە 70 — يىللارنىڭ ئاخىرى 80 — يىللارنىڭ بېشىدىكى مە-
سىر جەمئىيىتى يورۇتۇپ بېرىلگەن . سادات مىسىرغا زۇڭتۇڭ
بولغان مەزگىللەردە ئۆزىنىڭ دادىلىقى ۋە دىپلوماتىيە ساھەسىد-
ىكى جانلىقلىقى بىلەن ئالاھىدە كۆزگە كۆرۈنگەن . ئۇ قوماندان-
لىق قىلغان مىسىر قوشۇنلىرى سۈۋەيش قانىلىدىن ئۆتۈپ بالېق
مۇداپىئە سېپىنى ۋەيران قىلىش ئارقىلىق ، ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنى
يەڭگىلى بولمايدۇ ، دەيدىغان ئەپسانىنى بىتچىت قىلىپ تاش-
لىغانىدى . ئۇ يەنە دۆلىتىدە ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئېچىۋېتىش
سىياسىتىنى قوللانغان ؛ دىپلوماتىيىدە جانلىق ئۇسۇل قوللىنىپ ،
ئىسرائىلىيىنى ئېتىراپ قىلغان ۋە ئىسرائىلىيە بىلەن كېلىشىم تۈ-
زۇپ ، قولىدىن كەتكەن خېلى زور قىسىم زېمىننى قايتۇرۇۋېلىش
ئارقىلىق ، ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى تىنچلىق بىلەن ھەل قىلىش
نىڭ يولىنى ئاچقان . لېكىن ئۇ مۇشۇ سىياسەتلەرنى يۈرگۈزۈش
داۋامىدا ، بەزى ئوبيېكتىپ شەرت — شارائىتلارغا تازا ئېتىبار بې-
رىپ كېتەلمىگەنلىكى ، بەزىدە ئۆز بېشىمچىلىق قىلىپ قويغانلىقى
تۈپەيلى نۇرغۇن ئەرەب دۆلەتلىرىدىن ئايرىلىپ قېلىپ ، مىسىرنى

مۇندەرىجە

- سادات زۇڭتۇڭ قەستكە ئۇچرىغان كۈنلەردە..... 1
نەجىپ مەھبۇز (مىسىر)
ھەزرىتىئېلى بارات تەرجىمىسى
- مۇمىتاج ماھال مەقبەرىسى..... 116
غالىي پروساند تەجربىيار (ھىندىستان)
پاتىگۈل مىجىت تەرجىمىسى

قوشۇمچە :

« چەت ئەل پوۋېستلىرى » مەجمۇئەسىنىڭ ئومۇمىي مۇندەرىجىسى
(جەمئىي 30 كىتابچە)..... 251 - بەت

سادات زۇڭتۇڭ قەستكە ئۇچرىغان كۈنلەردە

نەجىپ مەھبۇز (مىسىر)

ھەزرىتىنىڭ بارا تەرجىمىسى

مۇھتاشىم زايىت

ئازراقلا ئۇخلاپ ئويغاندىم . ئىسسىق يوتقان ئىچىدە تاڭ-
نىڭ يورۇشىنى كۈتۈپ يېتىش كىشىنى مەستخۇش قىلىدۇ ، دې-
رىزىدىن كىرگەن تاڭ نۇرى ئاجىزلىقىغا باقماي قاپقاراڭغۇ ئۆيىنى
خېلىلا يورۇتۇۋەتكەندى . ئاھ ، خۇدا ، مەن سېنىڭ ئىرادەڭ بو-
يىچە ئۇخلاپ ، سېنىڭ ئىرادەڭ بويىچە ئويغاندىم . سەن جىمى
مەۋجۇداتنىڭ ئىگىسى . تاڭنىڭ يورۇغانلىقى يېڭى بىر كۈنۈمنىڭ
باشلانغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ . ئۇ يورۇقلۇق خۇدانىڭ ئىسمىنى
زىكرى قىلىپ ، گۆرىستان جىمجىتلىق قاپلىغان دېڭىزدا پەيدا بو-
لىدۇ . ئاھ ، خۇدا ، ئىسسىق يونقان ئىچىدىن سۇغۇرۇلۇپ چى-
قىپ ، زىمىستاننىڭ ئۇزۇن كۈنلىرىنىڭ قوينىغا قەدەم بېسىشىمغا
ئىمكان بەر . ئامراق نەۋرەم كارىۋىتىدا تاتلىق ئۇيقۇغا كەتكەن .
مۇدۇرۇپ - چوقۇرۇپ بارغان پېتى ئۇنى ئويغىتىش كېرەك . ئىد
بادەت قىلغاندا تەرەت ئالىدىغان سۇ سۆڭەكتىن ئۆتكۈدەك دەرد
جىدە سوغۇق بولسىمۇ ، مەن ئاللاننىڭ ھىممىتىدىن ئىللىقلىق تا-
پالايمەن . ئىبادەت قىلىش تاشقى دۇنيانى تامام ئۇنتۇپ ئاللا بىلەن

دەرقەمتە بولۇش ئۈچۈندۇر . ئاللانى ياخشى كۆرگەن كىشىلەرنى ئاللا مۇ ياخشى كۆرىدۇ . ئاللا نىڭ كالامىنى بىر كۈن ئۈگەنمىسەم ، بۇ بىر كۈن مەن ئۈچۈن بەختسىزلىكتىن دېرەك بېرىدۇ . مەن ئاخىر شېرىن خىياللار ئىلكىدىن قۇتۇلۇپ ، تاتلىق ئۇخلاۋاتقان ئوغلۇمنى ، كېلىنىمنى ، نەۋرەمنى ئويغاتقىلى ماڭدىم . مەن — بۇ ھارغىن ئائىلىنىڭ قوڭغۇراقلىق سائىتى . تەلىيمگە مۇشۇ يېشىمغىچە بۇ رولۇمنى جارى قىلدۇرۇپ كېلىۋاتىمەن . يېشىم ئاللىغا چان بىر يەرگە بېرىپ قالغان بولسىمۇ ، لېكىن مۇشۇ تېمەنلىكىم بىلەن ئاللاغا تېۋىنىۋاتىمەن . ھەر ئەتىگىنى فاۋاسنىڭ ھۇجرىسىنىڭ ئىشىكىنى چېكىپ ، ئىسمىنى چاقىرىمەن . ئۇنىڭ « ئەتىگەنلىكىڭىز خەيرلىك بولسۇن ، دادا » دېگىنىنى ئاڭلىغاندىن كېيىنلا ئۆز ئۆيۈمگە قايتىپ كىرىمەن . مەن چىراغنى ياندۇرۇپ قارىغىنىمدا ، يوتقىنى بىلەن ئۇخلاش پوسمىسىنىڭ ئارىلىقىدىكى تارغىغا جايدىن بېشى كۆرۈنۈپ تۇرغان نەۋرەم پۇشۇلداپ تاتلىق ئۇخلاۋاتقان بولىدۇ . نېمە ئامال بار دەيسىز ؟ شۇ تاپتا يەنە ئۇنىڭ تاتلىق ئويۇقىسىنى بۇزۇشۇم كېرەك . مەن ئۇنىڭغا ، شۇنداقلا ئەۋلادلىرىمغا بولغان چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن بوشقىنا ئاۋازدا چاقىردىم :

— ئولغان ، ئويغىنىدىغان ۋاقتىڭ بولدى .

ئۇقۇڭۇر كۆزلىرىنى ئاچتى ۋە كۈلۈپ تۇرۇپ ئەسنىگىنىچە :

— ئەتىگەنلىكىڭىز خەيرلىك بولسۇن ، بوۋا ، — دېدى .

ئارقىدىنلا ئاياغ تېۋىشى ، گەپ قىلغان ئاۋازلار ئاڭلاندى . مۇنچا ، تاماقخانا ، كارىدورلاردا يېڭى بىر كۈنلۈك تىرىكچىلىك باشلاندى . مەن رادىئودىن ئەتىگەنلىك قىرائەتنى ئاڭلاۋاتاتتىم . كېلىنىم سەرنا :

— دادا ، ئەتىگەنلىك تاماق تەييار بولدى ، — دەپ توۋ-
لىدى . مېنىڭ دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ خۇشاللىقىم ئەزەلدىن تاماق
ئۈستىدە بولاتتى . ئاللاننىڭ بۇ دۇنيالىققا بېغىشلىغان مېھىر -
شەپقىتى نەقەدەر كۆپ - ھە . ئاھ ، ئىگەم ، بەندەڭنى ئاغرىق -
سىلاقتىن خالىي قىلغايسەن ، مېنى ئۆز ھاجىتىدىن ئۆزى چىقىش
ئىقتىدارىدىن مەھرۇم قىلمىغايسەن . ھازىر ھېچكىمنىڭ ھېچكىم
بىلەن كارى يوق ، ھېچكىمنىڭ سېسترا ياللاپ ئۆزىنى كۈتكۈدەك
پۇلىمۇ يوق . كىم ئاغرىپ يېتىپ قالسا ، شۇ قارغىشقا ئۇچرايدۇ .
ناماق ئۈستىلى ئۈستىدە ئەتىگەنلىك تاماق ئورنىدا پەقەتلا پىلە
پۇرچىقى ياكى بولمىسا گۆشسىز چۆچۈرىلا بولاتتى . ئىلگىرىكى
تۇخۇم ، پىشلاق ، قۇرۇتۇلغان كالا گۆشى ۋە مېۋە شەرىبىتى ئې-
سىپ - تېشىپ تۇرىدىغان ، ئېچىۋېتىلگەن دەۋرلەر ئەمدى كەل-
مەسكە كەتتى . مال باھاسى ئۆلگۈدەك ئۆرلىۋالدى ، ھەممە نەر-
سىگە جىن تەگكىلى تۇردى . فاۋاس ھەر كۈنى قوتۇرماچ يەۋې-
تىپمۇ كۈندىن - كۈنگە سەمىپ كېتىۋاتىدۇ . سەرنانى بولسا ياش
تۇرۇپلا قېرىلىق بېسىۋاتىدۇ . ئەللىك ياشلىق ئوغلۇم ئاتىشى
ياشلىق بوۋايلارغىلا ئوخشاپ قالدى .

— يېقىندىن بېرى مىنىستىرلىقتا ئىش بولغاچقا ، پۈتۈن
كۈن ئىشلەۋاتىمىز ، بىرنەچچە كۈن شىركەتكە بارالمايمەن ، —
دېدى فاۋاس گېلىنى قىرىپ تۇرۇپ .

ئوغلۇم بىلەن خوتۇنى بىر شەخسىي شىركەتتە قوشۇمچە
ئىش تاپقانىدى . ئۇ ئىككىسىنىڭ كېرىمى ، مېنىڭ پېنسىيە پۇلۇم
ۋە ئولفاننىڭ مائاشى بولۇپ ھەممىسىنى قوشقاندا بىر ئائىلىنىڭ
جان بېقىشىغا ئاران يېتەتتى . مۇبادا شىركەت ئۇنى ئىشتىن بو-
شىتۋەتسە ، كۈنىمىزنى قانداق ئۆتكۈزەرمىز ، دېگەن غەم مېنى
چىرمىۋالغانىدى .

— بەلكىم مۇشۇ بىرنەچچە كۈنلىدۇ ، — دېدىم مەن ئۈمىد بىلەن .

— مەن ئاۋۋال ئۇ يەردە سىزگە بۆلۈپ بېرىلگەن ئىشلارنى ئازراق قىلاي ، — دېدى سەرنا ، — ئېشىپ قالغانلىرىنى ئۆيگە ئالغاي كېلەي . سىز ئاۋۋال ئەھۋالنى بۆلۈم دىرېكتورىغا دەپ با . قىلامسىز ...

— نېمە ؟ سەن مېنى ئەتىگەندىن — كەچكىچە ئىشلەپ مەكچىمۇ ؟ — فاۋاس ئاچچىقلىنىپ قالدى .

مەن دائىم تاماق ئۈستىدە جېدەل چىقماسلىقنى تىلەيتتىم . لېكىن ، ھامان بۇ ئىشتىن ساقلانغىلى بولمايتتى .

— ئەلى سەمىغ مۇئەللىمنىڭ دادىسى ئىشتىن چۈشۈپلا تاكىسى ھەيدەپ خېلى جىق پۇل تېپىپتۇ ، — دېدى ئولغان .

— ئۇنىڭ شەخسىي ماشىنىسى بارمۇ ؟ — سورىدى دادىسى .

— مېنىڭچە بار .

— لېكىن ماڭا ماشىنا سېتىۋالغۇدەك نەدىكى پۇل ؟ سېنىڭ مۇئەللىمنىڭ دادىسى باي ئەمەس . ئۇ پارا يەيدۇ . — لېكىن ، كىشىلەر ئۇنى بەك ھۆرمەتلەيدىكەن . مەن ئاخىر :

— ئۇ ئاخىر ياخشى يولنى تاللىۋالدى ، — دەپ گەپ قىستۇردۇم .

— مەنمۇ بىر كۈنى شۇنىڭغا ئوخشاش يولنى تاللىۋالسىمەنمۇ تېخى ، — دېدى ئولغان قاقاقلاپ كۈلۈپ تۇرۇپ .

— نېمە قىلاي دەيسەن ؟ — سەرنانىڭ چىرايى تۇتۇلدى . — بىر بانكا بۇلاش ئەترىتى تەشكىللەيمىكەن دەيمەن .

— ۋايىيەي ، كاتتا پىلانلىرىدىن ئۆرگىلىپ كېتەي

بۇنىڭ ، — دېدى فاۋاس يىرگەنگەندەك .

تەخسىلەرنى سۈرتكىنىمدىن كېيىن سەرنا ھەممە قاچا — قۇچىنى قوشۇپ ئېلىپ كەتتى . بىردەمدىن كېيىن ئۇلار مەن بىلەن خوشلىشىپ ئۆيىدىن چىقىپ كېتىشتى . ئىلگىرىكىگە ئوخشاش ئۆيىدە ئۆزۈم يالغۇز قالدىم . ئاھ ، خۇدا ! ئۇلارغا تىرىكچىلىك يولى بەرگەيسەن . ئۇلارنى زىيان — زەخمەتتىن ساقلىغايسەن .

مەن قول تىقىمىسام ، بۇ ئۆينىڭ كەچكىچە قالايىمقان تۇر-غىنى تۇرغان . مەن ھۇجرا ئۆيۈم بىلەن ياتاق ئۆيىنى تەستەيد-غىشتۇرۇپ رەتلەپ چىقتىم . ياتاق ئۆي مېنىڭ ئىچ — پۇشۇقۇمنى چىقىرىدىغان جاي . مەن بۇ ئۆيىدە رادىئو بىلەن تېلېۋىزوردىن قۇرئان كەرىم ، ناخشا — مۇزىكا ۋە خەۋەرلەرنى ئاڭلايمەن ۋە كۆرىمەن . يەنە بىر ئېغىز ئۆي بولغان بولسا نەقەدەر ياخشى بولاتتى — ھە ، ئۇنداقتا ئولغانغىمۇ باش تىققۇدەك جاي چىقاتتى . بارلىق ھەمدۇ سانا ئاللاغا مەنسۇپ ، ئاللانىڭ ئىرادىسىگە خىلاپلىق قىلغىلى بولمايدۇ . بىر يىلى مال باھاسى ئۇچقاندەك ئۆرلەپ كەتتى . غالىب ئەبۇ ئابباس مۇسى كىشىلەر ئولشىپ كەتكەن بىر بولكا دۇكىنى ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ ، تۇيۇقسىز ئۇ كىشىلەرگە ئىچى ئاغرىپ قالدى . ئۇ « ئەگەر يانچۇقۇمدىن بىرنەچچە تەڭگە چىقىپ قالسا ، ئۇلارغا سەدىقە بېرىۋېتەي » دەپ ئويلىدى . ئويلاۋېتىپ ، يانچۇقىدا قانداقتۇر قاتتىق بىر نەرسىنىڭ قولغا ئۇرۇلغانلىقىنى سەزدى . راستىنلا ئۇنىڭ يانچۇقىدىن بىر نەچچە دىرھەم چىقىپ قالدى ، ئۇ مۇشۇ پۇللار بىلەن بولكىخاندىن ئازراق قوتۇرماچ ئېلىپ كىشىلەرگە بەردى . بىراق ئۇ ماڭاي دەپ تۇرۇشىغا ، بولكىچى ئۇ بەرگەن دىرھەمنىڭ يالغان پۇل ئىكەنلىكىنى سېزىپ ، ئۇنى توختىتىۋالدى . ئۇ ئۆزىنىڭ ياخشى كۆڭلىنىڭ ئاللاننىڭ كالامغا خىلاپ كەلگەنلىكىنى چۈشەنگەن چاغدا ،

ئاللاڧىن ئۆزىنىڭ گۇناھىنى مەغپىرەت قىلىشىنى تىلىدى . دەل مۇشۇ دەقىقىدە بولكىچىنىڭ قولىدىكى دىرھەم يەنە راست پۇلغا ئۆزگىرىپ قالدى . ئاھ ، پەقەت ئاللا بىندىسىنى ھامىيلىقىغا ئالالايدىكەن ، پەقەت بۇ ئالەمدىن ۋاز كەچكەن كىشىلەرلا ئاندىن ھامىيلىق ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولالايدىكەن . يېشىم سەكسەنگە يېقىنلىشىپ قالغان بولسىمۇ ، لېكىن بۇ ئالەمدىن ۋاز كېچەلمەيمەن . بۇ دۇنيا ئاللاننىڭ تۇپرىقى ، ئۇنىڭ بىزگە بەرگەن تارتۇق . مەن ئۇنىڭدىن قانداقمۇ ۋاز كېچەلمەيمەن . مەن بۇ دۇنيانى ياخشى كۆرىمەن ، ھۆر ئادەملەر ، ئاللاننىڭ مۇرىتلىرى ۋە ئاللاننىڭ بەندىلىرىنىڭ بۇ سۆيگۈسى ماڭا قانداقمۇ ھامىيلىق ھوقۇقىنى بېرەلسۇن ؟ مەن قۇرئان كەرىمنى ئوقۇشنى ياخشى كۆرىمەن ، ئاللاننىڭ ئەمىر – ۋاجىپلىرى بويىچە ئىش كۆرىمەن ، ھەر قېتىم ئېغىز ئاچقان چېغىمدا قىزىتىلغان ماي ، ئارپا ، بىدىيان ۋە لىمون سۈيى ئارىلاشتۇرۇلغان پىلە پۇرچىقىنى ئىستېمال قىلىشنى ئۇنتۇپ-مايمەن . كىم ئاللاننىڭ چەكسىز مېھرى – شەپقىتى ئىچىدە ياشاپ-دىكەن ، شۇ كىشى بىر كۈنلەردە يىراقتىن قولىنى شىلتىسا چىراغنى ئۆچۈرەلگۈدەك قۇدرەتكە ئىگە بولالايدۇ . يېقىن دوست-لىرىمنىڭ ئىچىدىن پەقەت مەنلا قالدىم ، قالغانلىرى قېرىلىق يېتىپ ئۇ ئالەمگە سەپەر قىلدى . قېرىلىق بىزنى ئىككى دۇنيا قىلىپ ئايرىپ تۇرماقتا . قەلبىم ، مەن تۇرۇۋاتقان بۇ ئۆي ۋە بىر خىل رىتىمدا ئۆتۈۋاتقان كۈنلىرىم ئوخشاشلا چەكسىز غەربىلىق ئىسكەنجىسىدە قالغانىدى . كۆزلىرىمۇ كىتاب كۆرەلمەيدىغان بولۇپ قالدى ، ئۇيقۇمۇ ئازلاپ كەتتى . مەن ئۆلۈمدىن قورقىمەن ، ئە-جىلىم توشقاندا ئۆلۈمنى قارشى ئالىمەن ، بىراق ئەجىلىم توشىمسا ، مەن يەنە ياشاشنى ئويلايمەن . پادىشاھ فۇئاد مەكتەپتە لېنتا كەسكەن چاغدا ، مەن ئوقۇتقۇچىلارغا ۋاكالىتەن سۆزلىگەندىم .

ئۇ بىر شەرەپلىك كۈنلەر ئىدى . بالىلار : « ياشسۇن پادىشاھ ، ياشسۇن فۇئاد ! » دەپ ئالقىشلىغان چاغدا ، مەن چەكسىز ئىپتىد خارلىق تۇيغۇسى ئىچىدە قالغانىدىم . شوئار ئۆزگەردى ، ناخشىمۇ ئۆزگەردى . ئەڭ ئاخىر مال باھاسى ئۇچقاندەك ئۆرلەپ كەتتى . قۇرۇق تۆت تام ئىچىدە يېپىقلىق ئەينەكتىن نىل دەرياسىغا ۋە دەريا بويىدىكى دەرەخلەرگە قاراپ تۇرغىنىم تۇرغانىدى . بىزنىڭ تۇرۇۋاتقان ئۆيىمىز نىل دەرياسى كۈچسىدىكى ئەڭ كونا بىنادا بولۇپ ، ئۇ ھازىرقى زامان بىنالىرى ئىچىدىكى ئەڭ پاكار بىنا ئىدى . نىل دەرياسىمۇ خۇددى ماڭا ئوخشاشلا ئۆزگەرمەكتە ، مەيۈسلۈك ۋە زەئىپلىك ئىچىدە ئىگرىماقتا . ئۇ ئىلگىرىكىدەك كۆ- ۋەجەپ ئاقىدىغان شاۋقۇنلۇق ھالىتىنى يوقاتقاندەك قىلىدۇ . يولدا ماشىنىلار موكىدەك ئۆتۈشۈپ تۇرماقتا . بايلارمۇ ، كەمبەغەللەرمۇ تەڭ ياشايدىغان بۇ دۇنيادا نەچچىلىگەن يېقىن سىردىشىم بۇ دۇنيا بىلەن خوشلاشتى . ئاسماننى بۇلۇت قاپلاپ ، جۇدۇننىڭ شەپسى كېلىۋاتىدۇ . ئىلگىرى مۇشۇنداق كۈنلەردە فۇلبا رايونىغا بېرىپ سەيلە قىلىش نەقەدەر كۆڭۈللۈك ئىدى – ھە ! دوستلار سېرىقماي سۈرتۈلگەن توخۇ ، داغلاپ پىشۇرۇلغان ياڭيۈسەي ، سوغۇق ئىچىملىك ۋە ئۇنىۋالغۇنى چۆرىدىشىپ ئولتۇراتتى . ئەگەر كەڭ قورساق ، مەرد ، سېخىي بولۇپ پۈتۈن ئازابلىرىمنى ئۇنتۇپ كەتسەم ، سۆزمەن پەرىشتىلەردىن بولۇپ قېلىشىم تەبىئىي ئىدى . ئۇلار ئاللىبۇرۇن قاقشال دەرەخكە ئوخشاپ قالدى . ئۇلارنىڭ خۇشاللىق ، بەختىيارلىق ھېسسىياتىغا تويۇنغان كۈلكە سادالىرى نەلەرگىدۇر غايىب بولدى . توي كېچىسى مېنىڭ كەينىمدە تىزىلىپ تۇرۇشقانلار شۇلار ئىدى . ئۇ كېچىسى مەن پاتىمەنىڭ چۈم بىلىنى تۇنجى قېتىم ئاچقاندىم . قەبرەڭنى ئەڭ ئاخىرقى قېتىم سۈپۈرگىنىمگىمۇ ھەش – پەش دېگۈچە بەش يىل بولۇپ قالدى .

نوپۇس شىددەت بىلەن كۆپەيمەكتە . ئېسىمىز دەۋرىدە تىكىلگەن دەرەخلەرمۇ ئادەملەر ئارىسىدىكى بۇ قىستاڭچىلىقنى تۇنجى قېتىم كۆردى . بىر توپ تەلۋىلەر ۋەقە چىققان جايغا قاراپ ساراڭلارچە چېپىشتى . ئەزرائىل شۇ يەردە سوزۇلۇپ ياتىدۇ . مۇھەممەد پەيغەمبەر ئاللاغا مۇناجات قىلىپ تۇرۇپ : « ئى ئاللانىڭ بەندىلىرى ، بۇ دۇنيالىقتا ئۆزۈڭلارنى ياقا - يۇرتتىن كەلگەن يولۇچى دەپ بىلىڭلار ، ئۆلۈمنى ئەستىن چىقارماڭلار » دېگەنىدى . پەيغەمبەر - نىڭ گەپلىرى ھەقىقەتەن توغرا ئىكەن .

ئولفان فاۋاس مۇھتاشىم

يېڭى بىر سەھەر باشلاندى ، مېنى بىزار قىلىپ بىر خىل رەۋىشتە تەكرارلىنىۋېرىدىغان بۇ زېرىكىشنىڭ كۈنلەردىن يېڭى - يېڭى مەزمۇنلارغا تولغان تۇرمۇشنىڭ بولغىنى ياخشى ئەمەسمۇ . بۇ دۇنيادا بىرى ئۆلسە ، يەنە بىرى دۇنياغا كېلىدۇ . تەقدىر - قىسمەت دېگەننىمىز - مۇھەببەت ۋە گۈزەللىك يولىنى كۆرسىتىدۇ .

قارىغىنا ، ئۇ نېمە ؟ ئايلا ، مېنىڭ پۇتلىرىم ! سىلەر چىشىڭلارنى چىشلەپ بەرداشلىق بېرىڭلار ، بۇ چىداملىق ۋە سەۋر - چاتلىق بىلەن ياشايدىغان دەۋر . زۇلمەت قاپلىغان شۇ يىللاردا پەقەت سەنلا مېنىڭ قەلبىمدىكى سۆيۈملۈك كىشى ئىدىڭ . باھار شامىلىدەك قەلبىمنى ئىللىتقاندىڭ . ئاسمانغا ناقاشقۇدەك يوغان دەرەخلەردە ۋە نىل دەرياسىدا ھېچكىم ئىنكار قىلالمايدىغان بىر خىل روھىي پاكىزلىق بار . مەن قان - زەردابلىرى بىلەن كىشىنى كۆڭۈلسىز قىلىدىغان بۇ زېمىننى ئۇنتۇش ئۈچۈن كۆڭلىڭ قەھرىگە ، ئاپئاق بۇلۇتلارغا ، دەرەخلەرنىڭ ئۆچىلىرىغا قارىۋالدىم . سەن ھامىنى بىر كۈنى بىگۇناھ ئەرۋاھلارغا ئۇچرىشىپ قالسىەن

ھەم ئۇنىڭ بىلەن يېقىنلاردىن بولۇپ قالسىەن . مەن بىلىملىك ، دىيانەتلىك ئادەممەن . كىچىكىمدىن بېرى ئاسمان بىلەن بوي تالاشقۇدەك ئېگىز بىنالار ئارىسىدىكى بايلار بىناسى توپىغا يوشۇ-رۇنغان بۇ پاكارىغىنا ئۆيدە تۇرۇپ كېلىۋاتىمەن . قويۇق قوشۇما قاشلىرىم ئاستىدىكى قاپقارا كۆزلىرىمنى مۆلدۈرلىتىپ ئۆي ئىگى-سىنىڭ ھامان بىر كۈنى بىزنى ئۆلتۈرۈۋېتىشىنى كۈتۈپ ئولتۇ-رۇپتىمەن . ئەقلىم يەتمەيدىغان يېرى — چىرىكلىك ، زورلۇق - زومبۇلۇق ئەۋج ئالغان بۇ دەۋردە مۇھەببەت يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرالايدىكەن . بۇ كىچىك ۋەيرانە يوللار ھاۋا ھۇجۇمىنىڭ يادنا-مىسىمۇ ؟ ھەممە يەردە چېچىلىپ ياتقان زومچەك - زومچەك ئەخ-لەتلەر جۈپ - جۈپ ئاشىق - مەشۇقلارغا ماڭدامدا بىر ئۇچراپ تۇرىدۇ . قىستا - قىستاڭ ئاپتوبۇس ئىچىدىكى ئادەملەر ، ئەتىگەن-لىمىكىڭلار خەيرلىك بولسۇن . چېقىق ئەينەكتىن سىرتقا ئېڭىشىپ قاراۋاتقان چاغدىكى ھالىتىڭلار كىشىگە نازارەت ئاستىدا ئىشلەيدى-غان مەھبۇسلارنى ئەسلىتىدۇ .

چوڭ كۆۋرۈك مىغىلداپ ئۆتۈشۈپ تۇرغان ئادەم بىلەن توشۇپ كەتكەن ، كىشىلەر پىلە پۇرچىقىنى ئاچ بۆرىدەك يېيىش-كىنىچە ئالدىراش مېڭىشماقتا .

— ھەممىلا يەرنى كىرىزىس قاپلىغان مەزگىل ، ئىشنىڭ ھەل بولىدىغان مەزگىلى بولىدۇ ، — دېدى بوۋام .

ئاي ، قەدىرلىك بوۋا ، بىز بۇ كونا مۇقامنى يەنە قاچانغىچە توۋلارمىز ؟ كونا سەنەمگە قاچانغىچە دەسسەرمىز ؟ بوۋام مېنىڭ ئەڭ يېقىن سىردىشىم . مەن بولسام يالغۇز ئوغۇل ، ئاتا - ئانا كېچە - كۈندۈز دېگۈدەك خىزمەت قىلىشقا باشلىغاندىن تارتىپ ، مەن ئۆزۈمنى ئۇلاردىن ئايرىلىپ قالغاندەك سېزىۋاتىمەن . ئۇلار جان بېقىش ئۈچۈن ، بىرەر چىشلەم بولكا ئۈچۈن ھۆكۈمەت

ئورگانلىرى بىلەن شەخسىي شىركەت ئارىسىدا پۇت - قولى يەرگە تەگمەي توختاۋسىز فاترىغاچقا ، ئۇلار بىلەن كۆرۈشمىگىم تەسكە توختايدۇ .

— سەندىن ئۆتۈنەي ، بىزنىڭ سېنىڭ بۇ پەلسەپىلىرىڭ توغرىلىق سۆزلىشىشكە ۋاقتىمىز يوق . ئۇخلىغۇدەكمۇ ۋاقىت چىد قىرالمىۋاتقانلىقىمىزنى كۆرمىدىڭمۇ ؟ — دادام شۇنداق دەيتتى . قايسى ھەدەم نىكاھتا ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىسا ، مەن شۇ-نىڭغا تەسەللى بېرىمەن . بۇ كىشى بىلەن كىشىنىڭ كارى يوق جاھان . ھەممە كىشى ئۆزىنىڭ ھەلەكچىلىكىدە يۈرىدۇ ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى تۇرمۇشتا غالىب كېلىدۇ ، يەنە بەزىلىرى بولسا مەغلۇپ بولىدۇ . مەن ئاخىر دۆلەت ئىگىلىكىدىكى بىر يېمەكلىكلەر شىر-كىتىدە خىزمەت تاپتىم . كىرىش ئېغىزىدىكى « ئۈمىدلىنىپ كىر-مەڭ » دېگەن توم ، قارا ھەرپلەرنى ئوقۇساملا كۆڭلۈمگە ئەڭ يېقىن شۇ ئادەم ئېسىمگە كېلىدۇ . ئۇ قۇرۇلغىنىغا ئۇزۇن بولغان ئاممىۋى مۇناسىۋەت ۋە تەرجىمە بۆلۈمى دىرېكتورىنىڭ ئىشخانىسىدا ئولتۇراتتى . ئۇنىڭ يېقىملىق كۈلكىسى مېنىڭ چىرايىمغا ساپە تاشلاپ تۇراتتى .

— بىردەم تۇرۇپ ماڭسىڭىز بولمامدۇ ، بىز بىللە كېتەيلى ، — دېدىم مەن ئۇنى ئەيىبلەپ . — ئامال يوق ، « بىرازىلىيە » دە ناستا قىلىدىغان بولدۇق - دە ، — دېدى ئۇ جۇشقۇنلۇق بىلەن .

بەختىمگە يارىشا بوۋام بولغاچقىلا مەن ئۇنىڭ بىلەن بىر شىركەتتە ، بىر يۆلۈمدە خىزمەت قىلىۋاتىمەن . مۇنداقچە قىلىپ ئېيتقاندا ، ئەركىن ئوفىتسېرلار گورۇھىنىڭ بىر ئوفىتسېرى بوۋامنىڭ ئوقۇغۇچىسى بولغاچقا ، مۇشۇ بەختكە ئېرىشەلەيدىم دەپ سەممۇ بولىدۇ . بوۋامنىڭ مېجەزىنى كىشىلەر ئۇنتۇيالمايدۇ . ھەتتا

ئەجدادلىرىنىڭ تۆھپىسىنى ئىنكار قىلىدىغان كىشىلەرمۇ بوۋامنىڭ تۆھپىسىنى ئۇنتۇپالمايدۇ . دىرېكتور بۆلۈمىدىكى قىزلارغا ئوخشاشلا كۆپىيىۋاتقان ئايىغى ئۈزۈلمەس ھۆججەتلەرمۇ يىغىۋېلىنماي تۇرۇپلا ئۈستىمىزگە يېغىشقا باشلايدۇ . مەن خىزمەت قىلىۋېتىپ كۆڭلۈمدىكى ئامراق ئادىمىم راندانغا پات - پات ئوغرىلىقچە قاراپ قويمەن . ئۆتمۈشۈمنى خىيال قىلغاچ تاتلىق خىياللارنى سۈر - مەن . ئۇ سۈرۈشتۈرۈپ كەلسە تولىمۇ بۇرۇنقى ۋاقىتقا تاقىلىدىغان ھېكايە . ئۇ چاغدا ھەر ئىككىلىمىز ئاشۇ يالغۇز ھەم كونا كىچىك بىنادا تۇراتتۇق . كىچىك چاغلىرىمىزنى بىللە ئويناپ ئۆتكۈزگەنىدۇق . ئىككىمىزنىڭ يېشى تەڭ ئىدى . بىراق ، ئانام قىلچە ئا - ساسسىزلا رانداننى مەندىن بىر ياش چوڭ دەپ تۇرۇۋالاتتى . يېشىمىز چوڭايغانسىرى ھوشيارلىتىپ ، بىر - بىرىمىزدىن خىجىل بولىدىغان بولۇپ قالدۇق . جېسەكچىلەرنىڭ ئارىلىشىشى بىلەن يېقىن مۇناسىۋىتىمىز بۇزۇلدى . بىراق ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببەتسىمۇ دەل مۇشۇ چاغدا يۈرىكىمدە بىخلانغانىدى . بۇ مېنىڭ تو - لۇق ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چاغلىرىم ئىدى . بارا - بارا ئىككى قەۋەت ئوتتۇرىسىدىكى پەلەمپەيدە دەققە تېزلىكى ئىچىدە ئۆتۈپ كېتىدىغان ئويۇنلار بىلەن مەست بولۇپ ، يوشۇرۇن كۆز تاشلىشىپ يۈرىدىغان بولۇپ قالدۇق . بىر كۈنى مەن بىر پارچە سۆيگۈ خېتىنى ئۇنىڭ قولىغا تۇتقۇزۇپ قويدۇم . ئۇ ماڭا جاۋاب ئورنىدا ئىككى ئەۋلاد كىشىنىڭ ۋەدىسىدە تۇرغانلىقى توغرىسىدىكى بىر ھېكايىنى سۆزلەپ بەردى . بىز تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى تەڭ پۈتتۈردۇق . مەن بوۋامغا :

— قوشنىمىزنىڭ قىزى راندان سۇلايمانغا توي قىلىش تەكلىپىنى قويمەن ، — دېدىم .
— بىزنىڭ ياش چاغلىرىمىزدا مۇستەقىل ياشىمايدىغان با -